

---

57. Khi cần khiển trách phải nói thế nào ?

---

57. Có nên nói ra tất cả sự thật ? Khi cần khiển trách phải nói thế nào ?

Người đệ-tử phải nói hết sức đúng với sự thật. Đây là một đức tánh cần-thiết hơn hết cho những ai muốn đi theo con đường Huyền-Bí Học.

Phải thật đúng trong khi nhận-xét.

Phải thật đúng trong khi tường-thuật lại mọi việc.

Phải thật đúng trong khi tư-tưởng.

Phải thật đúng trong lời nói, trong việc làm, trong lúc hành-động

Quyển “Ánh-sáng trên đường Đạo” đã dạy: Trước khi được nói trước mặt Chơn-Sư, lời nói phải mất năng-lực làm thương tổn.

Nói một cách khác dễ hiểu, lời nói phải dịu-dàng, không nhục-mạ ai, không làm đau lòng ai. Vậy lời nói phải thật đúng, và phải nhã-nhận. Đó là sự khắc-kỷ về lời nói, sự hãm mình trong ngôn-ngữ, sự hy-sinh mà mỗi người Chí-nguyên phải thực-hành.

Nếu phải cảnh-cáo hay khiển-trách thì phải làm thế nào? Nếu cảnh-cáo hoặc khiển-trách là những điều có khi phải cần đến thì kết-quả của nó phải có phần bổ ích. Nó phải thức-tỉnh, khuyến-khích sửa đổi, chớ đừng làm cho người có lỗi ở trong tình-trạng ngã lòng, rùn chí. Một đôi khi Chơn-Sư có thể tỏ ra nghiêm-khắc trong lời nói, nhưng như thế là Ngài muốn cho Đệ-tử hiểu cái lỗi đã phạm một cách rành-mạch và rõ-ràng hơn. Đồng thời Ngài cũng muốn làm cho tâm-hồn Đệ-tử được thêm phần mạnh-mẽ và đầy nghị-lực.

Tuy nhiên chớ nên hiểu lầm sự nói thật đúng với sự nói hành. Không phải phanh-phui những tật xấu của thiên-hạ hay là mắng xối trên đầu người bất kể lớn nhỏ rồi viện lẽ rằng: “mình nói sự thật”. Không nên đem những sự bí-mật trong nghề-nghiệp, trong gia-đình, trong xã-hội, trong nước nhà nói trắng ra để tỏ ra mình tay thạo đời là mình thành thật. Điều đó là khờ dại, là chuốc lấy tai-họa vào thân.

Phải sáng suốt, phải biết phân-biệt, phải thận trọng từ chút, vì có nhiều việc đầu biết rõ cũng phải giữ thái-độ im-lặng, vì đó là điều hay hơn hết đặng tránh những phiền-phức về sau có thể xảy ra.